

Korona Komisyonu

Komisyon 24 Nisan 2020'de Bakanlar Kurulu tarafından kurulmuştur.

BASIN BİLDİRİSİ

14 Nisan 2021

NOU 2021:6 Norveç makamlarının korona pandemisi yönetimi

Pandemi yönetimi genel olarak başarılıdır, ancak eleştirilecek konular da mevcuttur.

Norveç, bir yıllık pandemi sürecinden sonra Avrupa'da en az ölü oranı olan ve ekonomik açıdan en az zarar gören ülkeler arasındadır. Ülkenin bulunduğu bu zorlu şartlarda Norveç makamları, duruma hızlı bir şekilde ayak uydurup krizin ne şekilde gelişeceğini belirleyen önemli kararlar alabilmiştir. Öte yandan halk, enfeksiyon kontrol önlemlerine desteğini vermeseydi, Norveç makamları bunu başaramazdı.

Komisyonun değerlendirmesi, Norveç makamlarının pandemiyi genel olarak başarılı bir şekilde yönettiği yönündedir. Ancak yapılan araştırmalar, eleştirilmesi gereken birtakım konular bulunduğunu da ortaya çıkarmıştır; özellikle seferberlik alanında, diyor Korona Komisyonu Başkanı Stener Kvinnsland.

Ülkeyi 12 Mart 2020 tarihinde kapatmak doğruydu, ama zaman baskısı, gereğinden fazlaydı

Geçen yılın Mart ayında kapsamlı tedbirler uygulandığında, enfeksiyon kontrol önlemlerinin etkisi hakkında az bilgi vardı ve bulaşın ne kadar yaygın olduğu çok belirsizdi. Komisyon, hükûmetin daha fazla bilgiye sahip olunmasını beklemeden karar vermesini doğru bulmuştur.

Tedbir paketi uygulanmadan yeterince incelenmemişti ve iyi hazırlanmamıştı. Durumun belirsiz olmasına rağmen zaman baskısı, gereğinden fazla büyüktü.

- Norveç Sağlık Müdürlüğü, Şubat ayının daha ortasında kapsamlı tedbirlerin söz konusu olabileceğini duyurmuştu. Ama buna rağmen diğer bakanlıklardan hiçbiri konuya dahil edilmedi. Tedbirlerin toplum için ne tür sonuçlar doğurduğu konusunun değerlendirildiğini gösteren herhangi bir emareye rastlamadık, diyor Kvinnsland.

Salgın nedeniyle 12 Mart 2020 tarihinde uygulanan kapanma tedbiri, Başbakan'ın ve Sağlık ve Bakım Hizmetleri Bakanı'nın girişimleriyle uygulandı. Sağlık Müdürlüğü resmî kararı 12 Mart tarihinde aldı. Komisyonun kanaatine göre, bu kararı aslında hükûmetin alması gerekirdi.

Hükûmetin, 2020 sonbaharında başka ülkelerden «ithal» edilen bulaşı durdurmak için bir planı yoktu.

Bu eksiklik, özellikle değişik Avrupa ülkelerinden iş seyahatçileri için yapılan istisnalar nedeniyle gelen bulaşla kendini belli etti.

-Hükûmet, iş seyahati yapanlar için kurallar getirdi ama kurallara riayet edildiğini denetleyebilmek için yeterince iyi sistemler kuramadı, diyor Kvinnsland. İş seyahati

yapanların karantinaya alternatif olarak test yaptırabilmelerini sağlayan düzenleme, işverenlerin testleri organize edip, çalışanlara yaptırılmalarını ve bunu finanse etmelerini öngörüyordu. İşverenler ayrıca enfeksiyon kontrol önlemlerinden ve konaklama yerlerinin karantina koşullarına uygun olmasını sağlamakla sorumluydu. Koşulları kontrol etmekle sorumlu merciler, zaten iş yükü fazla olan belediyelerdi.

Hkmetin daha katı sınır geçişi kontrollerine başladığı 2020 sonuna doğru, denetleme yapmak için herhangi bir altyapısı yoktu. Sınır geçişleri kayıtları, ilk başta kağıt ve kalemle yapılıyordu.

Farklı makamların görevleri kendi aralarında nasıl paylaştıkları belirsizdi

- Sağlık ve Bakım Hizmetleri Bakanlığı, Sağlık Müdürlüğü ve Halk Sağlığı Enstitüsü'nün kendi aralarında görevleri nasıl paylaştıkları, pandemi yönetimi açısından belirsizdi, diyor Kvinnsland.

Sağlık ve Bakım Hizmetleri Bakanlığı, sağlık sektörünün eforlarını koordine etme görevini Sağlık Müdürlüğü'ne devretti, ama buna rağmen koordinasyonun büyük bir kısmını kendisi üstlendi. Halk Sağlığı Enstitüsü, bilgi sağlayıcısı rolünden ıktı. Sağlık Müdürlüğü'nün enfeksiyon kontrol önlemlerini yöneten makam olarak görevini yapabilmesi için gerekli koşullar sağlanmadı. Bakanlık kimin hangi rolleri üstleneceğini ilk defa 11 Aralık 2020'de netleştirdi. Roller belirsiz olmasına rağmen, bu üç makam yine de iyi bir işbirliği yapabildiler.

Hkmet, belediyelerin durumunu yeterince dikkate almadı. Belediyelere pandemi sürecinde hazırlıklı olabileceklerinden çok daha fazla büyük görevler verildi.

Hkmet hazırlıklı değildi

Hkmet, en olası ulusal krizin bir pandemi olduğunu ve en olumsuz sonuçlara da bunun yol açabileceğinin farkındaydı. Hkmetin buna rağmen Covid-19 pandemisi ortaya çıktığında hazırlıksız olması ciddi bir ihmaldi, diyor Kvinnsland.

Toplumun büyük bir kısmının kapanması Enfeksiyon Kontrol Kanunu uyarınca mümkün olmasına rağmen hkmet bu tür tedbirlerden yararlanmaya hazır değildi: Biz bu tür tedbirlerin dahil olduğu hiçbir senaryo, plan veya tatbikat bulamadık, diyor Kvinnsland.

Pandeminin ilk safhasında, kritik öneme sahip olan kişisel koruyucu ekipmanlarında kritik derecede eksiklik oldu.

- Hkmet, bir pandemi durumunda kişisel koruyucu ekipmanı temin etmenin büyük olasılıkla zorlaşabileceğinin farkındaydı. Buna rağmen, Covid-19 Norveç'e ulaştığında depolar boştu, diyor Kvinnsland. Hem 2003'teki Sars epidemisi hem de 2015'teki Ebola salgını sonrasında yapılan değerlendirmelerde, küresel çapta kişisel koruyucu ekipmanı eksikliği olabileceği vurgulanmıştı. Buna rağmen, hkmetin bu konudaki tek planı, malzemeleri küresel piyasadan normal bir şekilde satın almaktı. in'deki salgın dünyanın geri kalan kısmındaki salgınla eşzamanlı olsaydı, durum ciddi derecede kritik olacaktı.

Kapsamlı bir rapor

- Raporda 17 ana mesaj, çıkarılan 60 derse ve farklı tavsiyelere yer verdik, diyor Kvinnsland. Komisyonun bulguları, değerlendirmeleri, çıkarılan dersler ve farklı tavsiyeler, rapordaki bölümlerin başında özetlenmiş bulunuyor. Komisyon dışında derlenen 14 farklı değerlendirme raporu da dijital ortamda yayınlanmıştır.

Komisyon hakkında

Korona Komisyonu, 24 Mart 2020 tarihli Kraliyet Konseyi kararıyla Norveç'teki Covid-19 salgınının araştırılıp bir öğrenim kaynağı olması amacıyla kurulmuştur. Komisyonun başkanlığını Fahri Profesör Stener Kvinnsland stlenmiştir.

Komisyonun diğer yeleri:

Astri Aas-Hansen
Geir Sverre Braut
Knut Eirik Dybdal
Tone Fløtten
Rune Jakobsen
Toril Johansson
Christine Korme
Nina Langeland
Egil Matsen
Per Arne Olsen
Pål Terje Rørby

Rapor, dijital ortamda yayınlanmıştır:

www.koronakommisjonen.no

www.regjeringen.no

Raporun fiziki nüshaları şu adresten sipariş edilebilir:

www.publikasjonsbestilling.no

Komisyonu müracaatlar Komisyon Başkanı Stener Kvinnsland'a yönlendirilebilir. Tel: 958 90 514.